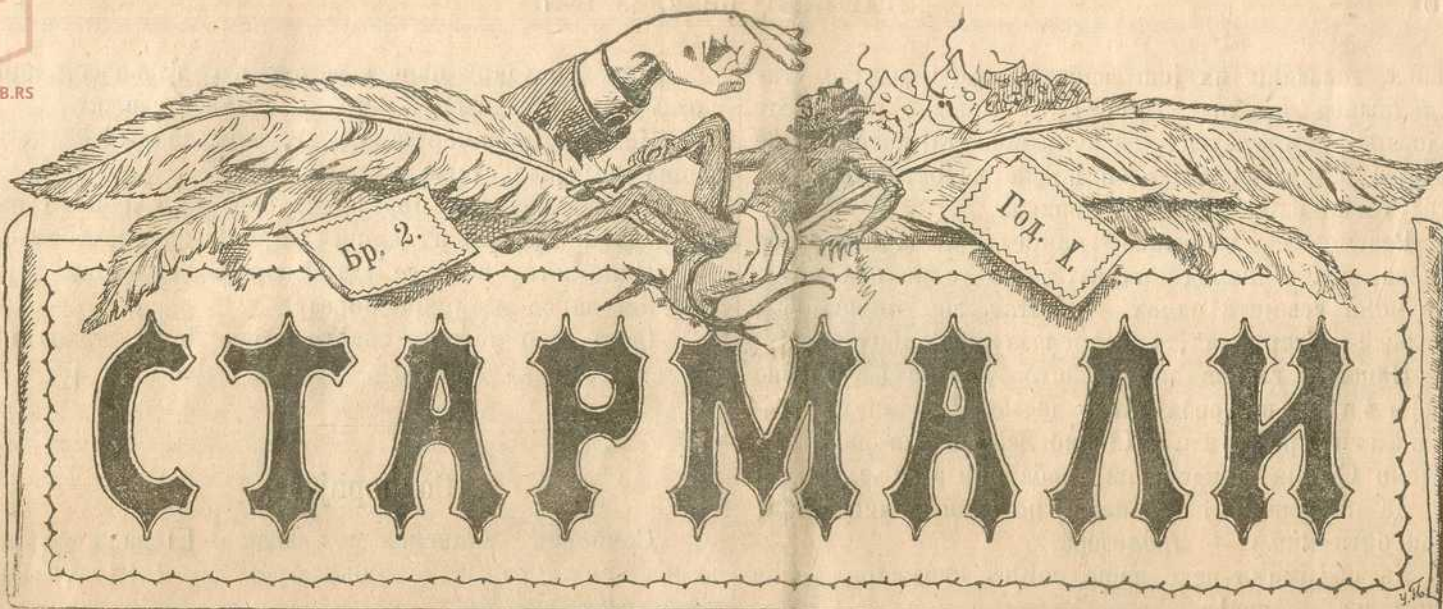

WWW.UNILIB.RS

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

У Новоме Саду 20. јануара 1886. 1887 (срп. гопе. 1887)

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — годишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5. — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX Porcellangasse, 56.) — Претплата и све што се тиче администрације шаље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жиг.

Слава му!

Новосадском посланику
Мориц Палу.

На четрнајст места пасти,
Па се јоште не уморит', —
О такоме див'јунаву
И „Стармали“ мора зборит'.

Носит' корпа четрнаест
Мора снага бити јака.
А те корпе нису празве,
Иљадама ј' ту шипака.

На свакоме шипку пише
Ко га Мориц Палу даје.
Све Маџари, törzsekési,
Одавна га свак' познаје.

Са четрнајст таквих рана,
Са четрнајст тих декрета
Путовати у даљину:
Десперат је и дебела — пета.

По четрнајст пута чути
Да му својта јасно виче:
„Нећемо те!“ — а он дура — —
Слава теби, истрајниче!

Тешко ј' казат' шта је веће,
Шта се већма у вис баца,
Ил чврстоћа твоје воље,
Ил слепоћа Тисиваца.

Слава теби, — слава њима,
Што ти мандат поверише,
Па тек сад им програм пружаш
— То јануице после кише.

Како да спасемо државу?

Ни један од оних још није до данас добро прошао, који је хтео да спасе угарску државу. У угарском сабору седе људи учени, којима је то добро познато, па за то ваљда и не покушавају спасавање, него седе и окрећу народну кожу, да виде, колико ће живути да ти за њу зајма. Узалудна посла. Дуг нам је већ тако велики, као народно стрплење, (дакле достигао је границу) а народ је исцеђен, као карловачки благодјејанци. Моје је мишљење, нека наши посланици не воде никакву бригу о томе, како ћемо платити државни дуг, него нека оставе, да се брину наши зајмодавци, како ће доћи до својих новаца.

У оваком стању највећа озбиљност постаје смешна, а кад озбиљност постаје смешна, онда настаје доба шале, а у добу шале, је шала — најозбиљнија. Дошло је дакле време, да „Стармали“ озбиљно предложи како да спасемо државу. А кад дотле дође, онда је ви'те врло жалосно.

„Стармали“ је увек заступао напредне ствари [са изузетком „напредњака“ у Србији*] дакле ће се и сад држати најнапреднијега. Најнапреднија мисао, која је у последње време доказана, састоји се у томе, да човек може гладовати 40 дана. Ето нам дакле — спаса. Апостола гладовања, Сучија, треба изабрати за фиванц-министра, и он ће донети закон, да је у Угарској дужан сваки грађанин гладовати годишње по 40 дана. У Угарској има око 3 милијона породица. Свака породица троши дневно просечно по 1 фор. Дакле 3 милијона пута 40 фор. чине годишње 120 милијона форината, а то би нам таман доста било да не буде дефицита и да полагамо исплаћујемо дуг.

Но то још није све. Кад је Сучи гладовао, долазило је пуно људи, чак из Енглеске и Америке, те плаћало да га гледа, а кад почне гладовати цела наша

* Изузетци потврђују правило. (Примедба слагача.)

држава, долазиће их још више, те ће и одатле утицати држави прихода. Напоследку можемо на рецепт гладовања узети патент, па ћемо моћи тај патент даље продати, н. пр. Србији, (јер ће на жалост и њој требати) те ће и од туд бити прихода.

Разуме се, да свакој напреднијој мисли треба времена, док је народ прихвати, па се ни ова мисао неће моћи усвојити одмах. А догле, док то не буде, предлаже „Стармали“, као прелазну олакшицу ово:

Наша је главна несрећа што смо до сад и сувише узајмљивали, треба дакле да почнемо ми позајмљивати другима. Ми смо већ почели да позајмљујемо Србији жандаре ал треба ићи и даље. Дакле:

Да позајмимо неке наше поштанске чиновнике, те ће бити мање — проневера.

Да позајмимо неке наше ноћне стражаре, те ће бити мање — крађа.

Да позајмимо наше дипломате, те ће нам требати мање војске.

Да позајмимо наше ministre, те ће бити мање дефицита.

Да позајмимо неке наше посланике, те ће бити мање несретних закона.

Даље треба увести штедњу. Дакле:

Нека влада не троши на пузавце, јер ће они и без тог пузити.

Нека влада не троши на разне листове, јер ће они и без тог лагати.

Нека влада не троши на Босну и Херцеговину, јер ће нас те покрајине једаред и сувише скупо стати.

Нека влада не троши на Чангове, јер се ни једна народност не отима за те људе, те ће они и без тога остати Мађари.

Нека влада не троши више на интерес нашег државног дуга, јер и онако нећемо никад платити — капитал.

Дабогме да треба повисити и пореза и то:

ПОДЛИСТАК.

Д в о б о ј.

„Милева парохова кћи беше“ тако ако се добро опомињем, почињаше прича једна, коју сам одавна читао, која се од ове битно не разликоваше, јер и име споредне јунакиње ове наше приче беше „Милева“ а и као она парохова кћи. — Па јели чудо, што се ја и мој коншколар, — коме је као год и мени име Ранко, обојица смо синови Шајкашких официра, — у време божињих одмора у њу, т. ј. у обожавану Милеву и преко ушеса заљубисмо, не, свако ће рећи, да би баш неприродно било, да се у њу као мачићи не заљубисмо.

Еле, — што ми је и данас жао, — ми због ње по тасмо супарници и то такви, какове свет до данас љуће није познавао, сви досадањи од створења света беху спрема нас сушто смиље и ковиље, и ми клонећи се обазриво један другог, носисмо узајамну ту лудост нашу, да иста тим већим шумом једнога на површину избије, и цео свет затресе.

Нека се удари пореза на оне посланике, који посла другог немају, него да климају главом.

Нека се удари пореза на оне, који подржавају данашње нездриво стање.

Нека се удари пореза на оне, који пишу а не знају да пишу, као и на оне, који би знали, а неће.

Напоследку нека се удари пореза на све оне, које хоће на народ да ударе порезу.

Само тако можемо спасти, иначе ћемо за кратко време сасвим — „спаси“.

+

Сомборијаде.

Сомборски дописник под знаком □ види се, да је математички стручњак, јер све (с)лаже на квадрат.

Види се и то, да он за политични и друштвени морал и не брани, — а по својој професији он би баш морао да учи морал.

Кад би сад још ко нашао за вредно, да изнађе корен тога квадрата, видео би, да мора почети рачун из далека, — н. пр. чак из које вароши у којој је сад слога тако исто као и у Сомбору.

Исти дописник вели за сомборску цркв. скупштину, да је у њој било „само мало гунгуле;“ — дабоме! по његовом велико-кикиндском програму зове се то мала гунгула, а он је угледавши се на неке своје земљаке хтео са својом компанијом да направи од Сомбора другу Уљму; — но тај панчерај није му испао за руком.

С тога се љути на скупштинаре и вели: „мора да је у њима мишје срце“ (тима је хтео да мало

И катастрофа наступи.

Лицем на туцин дан нађосмо се обојица код заједничког нам пријатеља у месту Илије грађанина и купца К-ског, те не потраја дуго, а ми као љути рисови ћиписмо један на другог.

„Како смеш ти волети гђцу Милеву?!“ обречну се он на мене.

„А ко ти даје ту слободу, да ме то питаш, ти, ти,“ — одговорих му.

„Ко, но па моја љубавна песма, што сам јој синоћ сам у руке угутно, молим покорно“ одговори он.

„Ха, ха, ал си леп, и љубавник и Postillon d' amour у једној особи, то је нешто ново, а драго ми је особито,“ рекох му ја на то.

„Шта, та то је чиними се увреда, али чекај се само“ . . . па полети мени у братски загрљај.

„Мир свем премудрост прости“ интервенисаше браца Илија велико-купац К-ски. Зар не знате, ако сте Хришћани, да је данас свети Туцин-дан, да се не смете за кике хватати. Него, ако тако баш један на другог мрзите, да би волели, да једног нема, а ви као поштени људи на мегдан с оружјем у руци, па нека олово реши, чија ће

насмеје и свога многогодишњег патрона, а то је „maximum“ радости за њега!) — Али оно баш не би било ни чудо; јер скупштинари се нађоше у таком друштву, као да су у сред Африке међу самим Принцима и лавовима, — или бар у северној Африци међу Маврима и Берберима! (Некоји тврде са свим озбиљно, да је од ове последње нације и дописниково порекло.)

Но да ти скупштинари нису баш ни тако „миш-јер срца“, види се и по томе, што су све то мирно посматрали и уверили се: да они лавови нису баш прави африкански лавови, него сасвим обична европска створења, — а само заогрнута лавовским кожама!

Тако „отменом свету“ скупштинари окренуше леђа!*)

*) Ми сами о овим стварима не би још проговорили више до само: куку и леле! Но ове „Сомборијаде“, као и оне у прошлом броју уврстисмо за то, јер нам дођоше од човека позната и призната, о коме смо уверени, да не би забадао три у здраву ногу и који нам је допустио, да и име његово казати можемо, ако чија осетљивост ванскала буде.

Уредништво.

„Доктор = смрт!“

„Знател' касти зашто је смрт најбољи лечник?“

— пито градског доктора
један градски већник, —

„Зато, јербо болесним
— као лечник прави, —

само једну једину . . .

„визитицу“ прави!!!

Др. Назбулбуц.

бити „лепа“ Јелена, т. ј. Милева. Морам признати, да сам се на те речи згрозио. Ја, који нисам кадар ни муву убити, човека да убијем; ал' кад помислим, да онако и исто и он мене може убити, па куд ћу онда тужан и жалостан, да ме због два убијства на суд позову. Ратост ти и Милеве било!

Ја сам оклевао са одговором, али онај раздражени Отело, као у одговор на предлог Илијин, бади ми место рукавице или посетнице неисплаћени рачун свога кројача пред ноге, а ја као кавалер подигнув „позивницу“ ону одушевљено узвикнем:

„Крв и живот за Милеву!“

Боже благи, кад би се сваки тако одушевљавао за какву свету и праведну ствар, као нас двојица за ову лудорију, куд и камо би свет друкчије изгледао: Што ми тада у малом бесмо, то јо свет и данас у великом. — Но да се вратимо нашим супарницима.

Пријатељ Илија из пријатељства спрам нас, прими се те дужности, да нам своја два сервијанска пиштоља, са барутом и по једном оловном куглом пред нашим очима напуни, и у десне џепове наших зимских капута — који су на кревету били, метне.

Ђира. Имаш ли што да приметиш на беседу Мише Димитријевића.

Спира. (Тапше рукама.)

Ђира. Ала, ала, човече. Кад те питам језиком немој ми одговарати рукама.

Спира. Е па добро. Могу ја Миши и на шест језика довикнути.

Ђира. Да чујем шта.

Спира. Живио! — Hoch!! — Vivat!!! — Bravo!!!! — Fora!!!! — Újra!!!!

Ђира. Landsturm. — Како се то каже српски?

Спира. Неки то зову „народним устанком“.

Ђира. А хоће ли то и Гарашанин у Србији завести.

Спира. Landsturm?

Ђира. Та да, — народни устанак.

Спира. Ха, ха, ха! Завести га неће. Али проиzvести га врло лако може.

П у с л и ц е.

Ж. Пао је Гешен. Das ist schon geschehen. Али was geschehen wird — то ће нам казати Гледстон.

Δ. „Лојд“ вели да је Миша Димитријевић говорио барбарском мадарштином. Па баш ако би и тако било, то је само мило за драго. Барбаризам за барбаризам.

Ω. Но „Bosszem Janko“ ипак га је разумео и мора да му се беседа особито топала; јер препору-

„Пријатељи моји!“ поче Илија тронутим гласом, који сте све до овог часа искрена браћа били и као узор пријатеља служили, у овом часу вечнога растанка један од другог, и обојица од овог земаљског плачевног света, остаје вам још та света дужност, да се свесрдно Богу помолите за спас својих душа, и за опроштај својих грехова. Осим тога, напишите и један и други по једно опроштајно писмо вашим родитељима, и њих за ово ваше предузеће за опроштај замолите ком ће се и потоњи нараштаји дивити. — А што се даље спасења ваших грешних душа тиче, то ћу ја већ са поп-Васом и гробаром удесити.

„Не бед нике“ седнемо обојица за сто и почнемо писати опроштајна писма својим родитељима. Шта сам ја пак тада написао, то ни дан-данас, ма да сам жив остао, не знам, јер сам га после двобоја, након учињене задовољштине, и не прочитав га на ситне комадиће издерао.

„Јесте-ли једном већ готови? У шта сте се за бога загледали, кад у запећку ништа нема?“ Зачу се Илија. „Треба се журити, јер нам треба скорим на пиво ићи; а и ја сам поприлично гладан, дакле на посао пријатељи!“ Ми га прекорно погледамо; у тако свечаном тренутку, да је њему још до пива и глади. Баш нема срца ма да има осећаја за глад!

чује министру „правде“ да се постара Миши за лепу еубу у Ваду.

⊗. Можда је Ђурковић бољи мађарски класикер. О класи не можемо судити, — ал оно друго стоји.

⊗. Даклем Герман ће заиста да путује у Италију. Да ли ће помоћи Италија и тој лији?

⊗. Кад Герман пође у Италију, не треба му вкати збогом, него: папа!

⊗. Кад већ и „Видело“ говори о краљу Милану као о крупном лову — онда ми можемо ћутати.

W. Овај „Виделов“ бугарски капетан, што тако лепо уме денунцирати, пре ће постати мајором него мајореном.

⊗. У Бјелини о св. Сави забранила је полиција певање песме „Ђурђев-дан“. — Кад би се тако лако Ђурђев-дан и из календара могао избрисати онда би била у Босни нечија срећа потпуна.

Сви кажу, да Соколовић зло превађа по онтужене, то не стоји; јер ће и суљошки г. прота му посведочити: да је по њега добро тумачио.

С. Г. С. —ос—

Србима у Барањи, човек баш мора да завиди, како да и не? кад им посланици на сабору прекинуше се од силног говора.

С. Г. С. —ос—

С тешким срцем и полу без свести устанем са столице, и више посрћући дођем до свог капута, обучем га и пођем на поље.

Исто учини и мој супарник, лупив десном руком по десном џепу свог зимског капута, е да би се уверио, дали ја заиста пиштољ у њему, ком примеру и ја више механично слеђујем, уверивши се по тешкоћи џепа, да је смртносна цев у њему. —

Ћутке пођемо на бојиште, сагнувши главе, као кад кога на губилиште воде.

И нехотице се сетим Бранкових речи: „Само, само да још мрети није,“ а на сваки начин да је и мој супарник тако нешто осећао;

„Ал' већ нека, кад друкчије није“ тим мислима кренусмо се на бојиште.

(Сиромах Бранко, зар ни сањати није могао, да ће му се дивни стихови његови на тако профану прилику применути моћи.)

(Свршиће се.)

Б о ј т а р.

Петефи.

Иде бојтар на мацку
Ногом земљу пара.
Још не видех овако
Жалосна бојтара.

Баш је свир'о у фрулу,
Стадо бело пасе,
Кад о драгој болаој
Донеше му гласе.

На магарца узјаши,
Па се селу вину;
Али доцне, дотле му
Драгана премину.

У љутини великој
Да срце искали,
Одадро је сиротог
Магарца по глави.

М. Ј.

Шетње по Петроварадину

Читао сам доста пута (и у соби и на сред пута) „Стармалог“, па увек нађох неке шетње, које ми се допадоше. А ја ко ја, па се прокте и мени да се шетам, не би ли и моје шетње на чије благовољење нагазиле. Одлучих, — учиних. (А то је било још за време колере, која је такођер хтела да се по Варадину прошета, али не нађе ничије благовољење, а мрзило је после да војнике чак по каменичком Erziehungs-hause тражи, и тако неколико људи збоде па оде).

Ништа на свету разноврснијег нема него што су шетње: једна мокра, друга клизава (јесенске и зимске), ногопосртљиве (по пијаци), четврта несносна (по променаци), пета парадна (војничка), шеста виспрена (на луфт-балону), седма олакшателна (у пореско званије), осма полезна (у кревет), девета морална (пер шуп), јер ту се не пита хоћеш ли или нећеш него мораш и т. д. и т. д.

Ја шећем по Петроварадину
Колера шеће по Петроварадину.

Шећемо нас двоје,
Свако има радње своје
Колера виче: „Ја давим!“

А ја опет, што видим то јавим — (Стармалом).

Збиља тај „Стармали“ то је нека чудна планета, таке планете још није доживило Наше Доба. Узмите молим вас ал кад вас молим узмите: сунце, месец, звезде све то излази и залази; а „Стармали“ трипут месечно излази а никад не залази.

О „Стармали“ алај те волем! Дао бог па те какав анђелић по свету разносио. То си од њега заслужио, јер и ти њега сад по свету разносиш. — То сам све још код куће промишљао, а сад хајде да се шетам.

Шетња № 1.

Узех вам ја „шпациршток“, запалих кубу (да не би су чим другим кубурио), метух на нос зимске наочали, навукох леву рукавицу а са десном погладих куварицу, осменух се од радости па хајд у „шпацир“.

Ја на улици а несрећа пред-а-ме. Ја рекох : ала је хладно ! а мојим наочалима учини се да је топло, пак се ознојише и тако замутише да нисам ни ценера у свом брифашну видио. У зао час и у беди невидовној креснем коленом о топ, што је уз хошак укопан тако „фест“ (као што већ у фестунгу кипира), креснух тако јако да су ми све варнице пред очима летиле — по моје се наочали ни од тих варница не разбистрише.

Пођох мало даље. И стадох на нешто што не беше ни камен ни земља, и таки за тим зачух : „Јесуе Марија!“

Тргох се : порумених као цвекла, — преда мном стајаше она — која ? — то не знам ни данас ; али лепа беше, красна беше, — не би је се могао сит нагледати (а глдан још мање). А бледа је била као, као, — не смем рећи : као крпа, јер то не би била појетична присподоба, — већ бледа, бледа, као вила из бледског језера. И ја сам таком створу стао на ногу. Кад ме је погледала очи су јој севале, — мора да сам јој најмање четири „хи-нераугна“ пригњечио.

Док је моја бледска вила покушавала стати на болану ногу, имао сам каде опазити да око руку има леп муф, са муфа висаху франсле, на франслама беше привезан гојтан, а на гојтану опет привезан њен пудл, као што је то већ мода у нашем добу. Фрајла се обазре да види пудла; учини ми се хоће да га дигне, — а ја хтедох да будем услужан и прискочих да јој ја керицу подигнем, али керица беше неке дивље ђуди, поплаши се од галантомитета мог, па наже богати заједно са гојтаном, — шта више заједно са муфом. Оде и изгуби се испред наших очију.

Фрајлица сад, пошто је већ била суперлативна бледа, није могла да још већма пребледи, зато малко позелени.

Мења боју ! добар је знак. Помислим ја у себи ; — и то ме окуражи. Приступим јој по корака ближе и рекох : „Госпоњице, ви сад немате пратиоца. Допустите ми да вас ја до куће одратим, а за тим ћу таки ићи да вам тражим пудла и муф.“

Њен је одговор био : Си унфершемтер, кекер ман ! (а то јамачно значи : нисте ви криви, — то се случајно тако догодило.)

Мишљах да сам на осмом, или бар на седмом небу. Само је жалосно што моја вила као да не зна српски, а ја као да не знам немачки. Пак се не можемо са свим добро разумети.

Али ништа за то. Та љубав уме бити и нема — разумеће је Немаца моја. И ја заокруглих моју леву мишвицу грациозно у облику полу месеца. Но моја фрајлица, уместо да се закачи за ту закачаљку повика : Фи х ! (то значи : Ви).

„Ја, ја, — и то са највећим задовољством.“

Но она се на то зацени од смеја.

(Сад ако се и читаоци насмеју, онда мора бити да је одиста нешто смешно.)

Неколико дана после тога срео сам ју, ће са једном другарицом шеће. Прошав покрај мене добади другарици полугласно :

„Тротг та“ (то ти је тај). Нема сумње, заљубила се у ме. Она се друга насмеши па :

— Верте парти аух (јелте патриарх).

— Није госпоњице, ја нисам патриарх, него сам вама одани Н. Н. Варадинац.

Кад се све сумира, она је у ме заљубљена.

Чудновато је збиља : неко се заљуби на „балу“ неко за шалу, неко са луде главе, неко рад косе плаве и т. д. али да се ко у кога зато заљубио, што му је на ногу стао, то још није било ; у осталом има у „Наше доба“ доста и већих чуда и покора.

Гле, збиља, баш ми нешто паметно на ум паде : како би — ко велим — било, кад би цео народ „Анђелићу“ на ногу стао, можда би се онда и он у народ заљубио.

Варадинац.

Ј о в а,

(тако звани водомрзац.)

Да је вино пио радо,
То је веће знао свако.
Никад није пио воду ;
Мрзио је здраво јако.

* * *
Кад у лето од врућине
Не зна човек шта да ради
Тад је Јова вина пио
Јер му вино „крвицу лади“.
„Пијмо — рече — сад тек вино,
Врућина је то ужасна.
Јер не ваља воду пити
Вода је опасна.“

Кад у јесен грожђе сазре,
На чокоћу доста рода :
„ад тек — вели — вино прија,
Нек настрану иде вода.
Кад оберу винограде,
Ал ће бити вина красна.
Вина пијмо браћо зато,
Вода је опасна.“

Кад с' у зиму свиње кољу
На све стране свињске даће,
Па и Јова иде тамо, —
Једе, пије, нег да шта ће.
„Сад тек треба вина пити,
Јер су јела здраво масна.
Зими вино крвицу грије,
Вода је опасна.“

Кад с' пролећа Дунав расте
Воде оће да с' прелије
Од потона сваки стрени,
Али Јова само пије.
„Та непијте воду више
Невидите ствар је јасна,
Да не ваља воду пити
Вода је опасна.“

Н. П. Мир М. Фир.

Из школе.

Учитељ : Ти си Перо већ одавно немиран више
ти се опростити не може зато лези овде.

Ђак : Ал' како да легнем кад баш ни малко нисам
сањив.

Милитарац.

Побожност на сајму.

Сваде се два надничара, један ни пет ни шест, већ са „суфтилно“ ручицом својом пуф! — по образу друга свога. Сиромах овај чуо је од попе свога: да св. писмо учи, „ако те ко ђуши по једном образу а ти пружи му и други“ — те тако и учини. Онај пуф! и по другом. Али сад овом и то падне на ум, да је попа говорио: „с каквом мером мерите, оваком ће вам се вратити“ — па оном, по једном па по другом образу пуф! Е, ал' у том дотрчаше жандари да разваде ту двојицу; ал' се ту нашао један који је чуо кад је онај први „цитирао“ речи из св. писма — па повиче жандарима: „Но, но, нипошто их не дирајте! — ти само тумаче свето писмо један другоме.“

На испиту.

Кад је учитељ задавао разна питања из напаметног рачуна умеша се један слушалац и рече: „молим господине, допустите ми да и ја једно питање ставим.“ Учитељ: „изволите само. изволите! Слушалац: „Кажи ти мени Кузмане — кад је на једном дрвету било 31 чворака, па ловац пукне на исте и убије свега 13 чворака, колико је остало још чворака?“ Кузман лепо пофтори питање и у потпуној реченици рече: ни један. Слушалац на то рече онако кроз зубе; ал' се могло чути, које близу њега био: то је глупав деран. Па рече онда учитељу, прозовите најбољег ђака, нека тај рекне. Учитељ: па казаће то и Кузман. Учитељ зада Кузману питање, то исто само мало паметније. На једном дрвету беше 31 чворака, ловац пукне и убије 13, — колико је одлетело чворака, Кузмане? — Кузман лепо одговори — одлетело је 18 чворака. (Слушалац одма изгуби „апетит“ да се пача у оне ствари, што ни су за њега, па су се и други многи научили, те сада више нема на испитима нашим који се мешају у учитељеве задатке, јер је овај ужасно скуван био.)

С. Г. С. —ос—

Из школе.

При упознавању праваца, учитељ запита новајлију, би л' му знао рећи које му је десна рука. Новајлија дигне заиста десну руку, па још почне „ту узнем кашику понда једем: макаруња, понда тргањаца, понда једем крумцјера, понда гра, понда леба, понда пијем воде.“ (Учитељ из љубопитства) А меса? Новајлија ни (ово треба затвореним уетима кроз нос читати.)

С. Г. С. —ос—

У обрану. . . „гуске“.

Јуче је „ђил-баба“ опевао гуска
па се страшим јако, да ће бити вике,
у чопору каквом, ди су гуске лепе,
те би могло доћи боме и до кике! . . .
Зар нам гусак само, тако много вреди? . . .
зар' у гуске није још и боље месо? . . .
зар' колико пута, баш уз „њезин“ батак
нисам и ја и ти боцу вина стресо?! . . .
па зар перје меко од гусака бели
није тако чисто као у гусана? . . .

а сигнеш, за чорбу, зар не прија брале? !
па ди ли је море гуска још „кљукана?“ . . .
Па у старо доба, кад се Рим спасавао
зар је онде гако само гусак каки? . . .
да су ту и гуске врло близу биле
то бар може јасно увидети сваки! . . .
Гуска исто вреди што и гусан холи!
са тога би реко, да ће бити боље
да једнака права обојима дамо,
па ће нам и гуске бити добре воље! . . .
Бар и некој „дјами“ неће бити криво,
кад је когод хоће са гуском да сравни,
тек ако ће ваљда рећи така дама:
„та и ви сте жушки са — гусаном равни!“

Др. Казбулбуц.

Из школе.

Учитељ: Колико има богова.

Спаса: Два.

Учитељ: Зар незнаш да је бог „једносусни“.

Спаса: Јест, један бог на небу, а други је као што мој тата каже, моја мајка, а његова — пуница.

„Ич.“

Циганин и Чивутин.

Неки циганин узајми од чивутина новаца. На уречено време не врати, а чивутин хајд да иште свој новац. Дође к цигану и затече га где сади трње.

„Добар дан циго!“

„Добар дан.“

„Шта радиш?“

„Ето садим трње.“

„А зашто?“

„Е видиш, трње ће нарастити. Чобан ће терати овце овуда. Вуна ће се закупити на трње. Ја ћу вуну продати па теби поштено исплатити дуг.“

Чивутин се насмеје: а Цига ће њему: „Лако се теби смејати на готове новце!“

— * —

Наш покојни Дедица био је врло гостољубив човек, само је то хрђаво било што је само једну и то врло малу собицу имао.

У очи неког празника деси се да је Дедица врло много гостију са стране добио, па као увек кад је имао мало више гостију легне у кревет како је са вечерња дошао. Пријатељи његови дођу да мало прекрате време али се зачуде кад виду дедицу већ у кревету па пуши на чибук што до земље допире. Шта је богољубезни Дедица? што тако рано? Хе, зар не видиш колико се ту навукло, ја сам мени зарана уграбио место а они сад нека се грабе где ће ко лећи.

Милитарац.

— * —

Јеларед запитају Дедицу да ли би могао по сата да ништа немисли; шта ради? могу ја и сат а не само по сата.

Милитарац.

Др. Голдштајн.

Доктор Голдштајн вели

(И то му је дика)

„Ја савладам увек, увек

Или болест или — болесника.“

Божурко.

Јуриста и виолина.

Н Јуриста у * оде на сајам ди се дрва продају; ал' пошто три грошића само имаше у шпагу, то и не могаше бог зна колико дрва да купи. Напоследку купи један завежљај дрва, па га под пазухо метне. На себи је имао пошири огртач. Исти Г. јуриста обазрео се дваред триред и нагло почне корачати к стану своме. На једном рогљу улице изиђе му на сусрет тако звани „hordár“. овај га ослови: „Господине! ако Вам је по вољи понећу тај „пак“, што Вам је под огртачем.“ Јуриста му одврати: није нужно, то је „виолина“ — и пође даље, а „hordár“ остаде. Кад од једаред а из завежљаја испале један комадић, но јуриста се на то и не осврће, само сад мало боље притисну завежљај; ал' „хордар“ видевши то — повиче: „Господине! испале Вам гудало!“

Прибележио

С. Г. С. — ос —

А. Хоћеш ли данас у позориште?

Б. Свакако ћу „гледати“ да „одем.“ — А ти?

А. Ја ћу сасвим обратно, т. ј. свакако ћу „отићи“ да „гледам.“

Карловачки ђак. Баш сам се трудио да „у Зору“ долазим кући, па опет ми није владаће „узорно.“

Сегедински ђак. Видиш код нас је то сасвим боље. Код нас кад се „не владаш по законима“ онда баш добијеш из владања „по законима.“

Гости: „Збогом! Збогом госпођо Ћутићко захваљујемо вам на лепом дочеку!“

Домаћица. „О молим, молим! Изволте нас само и други пут „обићи.“

Муштерија. Пошто је код вас кила саламе?

Трговац. Само форинту и двадесет новчића!

Муштерија. Е онда волијем код грк Мише купити; код њега је јефтинија.

Трговац. Код њега је јефтинија, ал зато је и „тава“ него код мене.

„Виће падања!“ рече чика Мита попивши неколико боца вина и погледавши на небо које се наоблачило.

И заиста! Кад је још две боце вина попио испунише му се речи т. ј. кише није било — ал је ипак било „па дања.“

У неком хотелу у Берлину седели су за једним столом неколико официра, а за другим опет столом неколико ђака.

Псето једног официра ишло је од стола до стола, а кад је дошло до ђака, један га случајно очепа, и „хектор“ ти се стаде дерати.

„Ћути псето“ тешио га је госа „Ћути, јер ћу те послати у гимназију да се научиш маниру!“

„Па ако тамо пропаднеш, не остаје ти ништа друго, него да идеш у официре!“ дода ђакела.

— „Шта ће те ви чика Максо, имати данас за печење?“

— „Лепо, младо прасе?“

„Па зар и ви прасе?“

„Та ако још нисам, ал благ је дан па могу и бити!“ одговори чика Макса подигнувши леви брк у вис

Послао Доминго.

Слатки муж дошао пред зору кући. Жена га дочека са овим речима:

„А знаш ли ти, јаднице, да је сад два сата?!“

„Знам! — Али буди паметна. Та и да нисам нигде био, ипак би сад било два сата, — ни више ни мање.

Син донео оцу школску сведоџбу. Отац кад ју је прочитао, продере се на сина: „Несретниче! Зар између 29 ђака ти си тек 22., зар те није срамота?“

Син (сасвим безазлено). Па јесам ли ја крив, што у моме разреду има тако мало ђака?“

Неки млад једногодишњи добровољац сусретне на путу пуковника са његовом ћерком. Овај познавајући пуковникову ћерку, погледа је и салутирајући је поздравиле. Пуковник затуцани солдатеска на то се разгњеви и оштро га запита: „Зар ви не знате војнички препис? Ви имате само мене да поздравите, а не моју ћерку!“

„Опростите г. пуковниче,“ — одговори му овај са свим равнодушно — „ја вас и не познајем, а са госпођицом вашом ћерком упознао сам се на прошлој забави, где сам с њом и једну игру одиграо.“

Неки господичић запроси руку једне лепе госпођице. Ова познавајући га какав је, одговори му: „Опрости те ми ја ћу вас увек за свог доброг пријатеља сматрати али —“

„Знам шта хоћете да ми кажете“ — прекиде је господичић — „то исто што су ми и оне остале четир госпојице рекле.“ Окрете се и оде.

Рци.

- Но, куда ћеш, Јоване?
 — Идем, господине, да упрегнем коње у каруце.
 — Ко ти је заповедио?
 — Милостивна госпођа.
 — Не знаш ли, Јоване, х љу ли и ја ићи.

Мати. Ајде Јулчице, иди спавати! Кажи госпођици гувернанти лаку ноћ и пољуби је.

Јулчица. Мама, ја нећу њу да пољубим.

Мати. А што?

Јулчица. Јер ко њу пољуби она га љуши. Ако не верујеш а ти питај само тату.

послао Ј. М—ћ.

Г. Васи Радотићу.

Одговор на „отворено писмо“ у 6-ом бр. „Заставе“.

Да сам ја (по чувењу) изнео на јавност нешто ново, што би вас вређало, онда би можда и имали права позивати ме да вам кажем од кога сам то чуо. Али „не владати пером“ као какав адвокат или извећбав журналиста, — ту мора бити ванредна осегљивост, која би у тима речима нашла увреду. Ви мени то можете казати сто пута, и то не по чувењу, већ као ваше најдубље уверење, — ја на то нећу ни главе осврнути.

Ја дакле ни најмање потребе не видим, да ту ствар с вама (кога немам част ни познавати) на чисто изводим.

Не може бити увреде ни у томе, ако се коме (по чувењу) каже да му ко год за леђима стоји. Ако не верујете мени, запитајте четири евангелиста, — ено и њима свакоме за леђима стоји, једноме анђео, другоме орао, трећем лав, а четвртном во. Па нас ипак на одговор не позивају, како смо ми то смели чути или на слици видети.

Ваше „отворено писмо“ излази као сасвим излишно кад велите да сте готови доказати е вам злогласни Б. не стоји за леђима. Учините то, пак ће те тиме не само заштити уста сваком хотимичном или нехотичном подметању, него ћете још и отклонити велику сенку са ствари, коју заступате у спору, о коме „Стармали“ неће са својим мишљењем да преухитри.

Са пристојним поштовањем

Ј. Јовановић.

Новије књиге и листови

које уредништво прима у замену.

Рецимо коју. Прозборио Др. Мих. Полит Десанчић. У Н. Саду. Парна штамп. М. Димитријевића. 1887. Цена 40 н.

Три песме. Са два женска гласа са пратњом гласовира од Роберта Толингера. Издање друштва „Гусле.“ У Кикинди. Цена 1. фор. 20. н.

Свети првомученик и архиђакон Стеван и св. великом. Катарина. (Из „житија свјатих“). Издање срп. књиж. и штампарије Браће М. Поповића, у Н. Саду 1887. Цена 15 н.

Отело. Трагедија у пет чинова. Написао Виљ. Шекспир. Превели Г. Гершић и А. Хаџић. У Н. Саду, 1887. Трошком књижаре Браће М. Поповића. Цена 50 новч.

Нјekoји spisi из јавнога политичнога дјеловања Metela barona Ožegovića. Zagreb. Tisak dioničke tiskare 1887. Цена (?).

Два говора о Св. Сави. Својим ученицима саставио Алексе. Кузмановић учитељ. Штампано трошком српске цркв. општине земунске.

10 година „Заставе“

и то 1869-те године почињући све бројеве до свршетка године 1878. свака година за себе лепо везана у тврде корице. Цена 200 фор. Разпитати код Администрације овога листа.

ЈОШ СЕ МОЖЕ ДОБИТИ

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА 1887.

УЗ САРАДЊУ СРПСКИХ КЊИЖЕВНИКА УРЕЂУЈЕ

СТЕВАН В. ПОПОВИЋ

ГОДИНА ТРИНАЕСТА.

Цена 50 новч. или 1 динар.

Ко поручи најмање 25 ком. за готов новац, добија комад по 33 новч. Наручбине ваља упућивати издавалац-штампарији А. Пајевића у Н. Саду,

ТАКО ИСТО МОЖЕ СЕ ДОБИТИ

„ЦАРИЋ“

МАЛИ КАЛЕНДАР СА СЛИКАМА ЗА ПРОСТУ Г. 1887. Цена је 20 новч. или 40 пара динарских. Пре-продавци добију за готов новац комад по 12 новч.

О Г Л А С И.

Само оно што је добро осигурава успех!

Дра Милера сок од маховине, ванредно добар лек од кашља, промуклости, вратобоље, слюза, почињуће суве болести, и уопште при свима болестима прибора за дисање. У теглама за децу и одрасле. Цена једној тегли 50 н.

Дра Милера балзам за предохрану од грчева. Овај балзам се препоручује код болова и грчева у стомаку, код катара у стомаку, код надутости стомака, блувања, пролива, ветрова; код колике је успех скоро за тренутак постигнут. Даље је ово добар лек код дуготрајних и испрљивих болести, јер знаменито поправља варење. Овај особити лек не би требао да фали ни у једној кући, нарочито по селима. Цена 1 фласона 1 ф. 50 новч., 1/2 фласона 80 новч.

Дра Милера балзам за жуљеве, ванредно брзо дејствујући лек од жуљева, брадавица, затебљања коже (с боловима скопчано) и прозеба. Да би се сачувала публика од подражавања без вредности, молим да се иште само Милеров балзам од жуљева и да се пази, на оригинално спаковање. Цена је кутији с флашицом и упутством за употребу и са четкицом утврђеном на заштитачу 60 н.

У Новом Саду добива се право само код Љубе Стефановића, специјалног трговца; у Осеку код Ј. Табецког и Ј. Г. Димеса, апотекара; у Вршцу код С. Стража, апотекара; у Сомбору код Ц. С. Вајдингера. 6—12